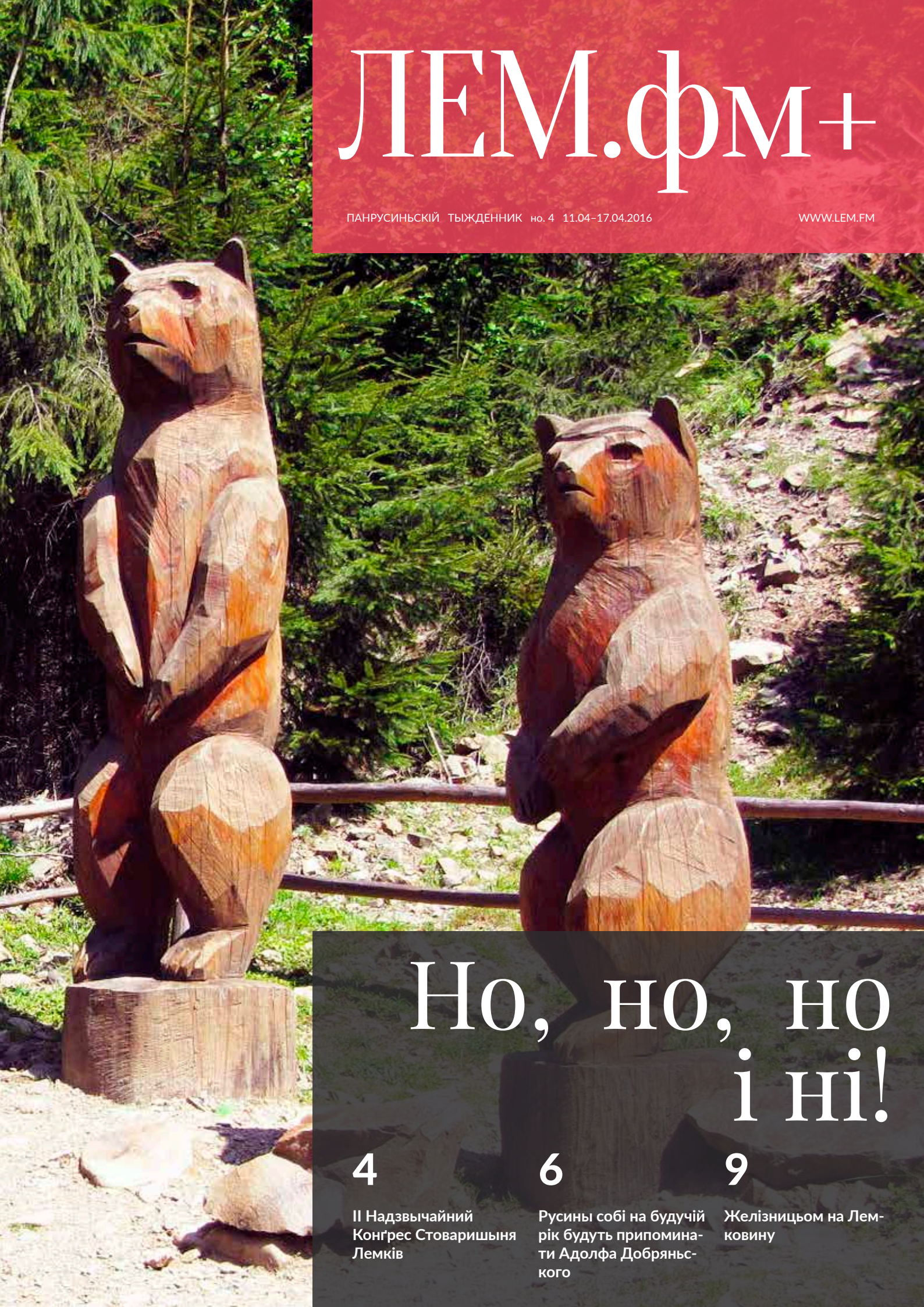

ЛЕМ.фм+

ПАНРУСІНСЬКИЙ ТЫЖДЕННИК № 4 11.04-17.04.2016

WWW.LEM.FM

НО, НО, НО і ні!

4

II Надзвичайний
Конгрес Стваришыня
Лемків

6

Русины собі на будущій
рік будуть припомина-
ти Адолфа Добрянського

9

Желізницьом на Лем-
ковину

Зміст.

Рекомендуємо //

22

Но, но, но і ні!

Київ так за два дні дістав зліва і зправа. Но трагічніше як то, же Україна діставать позауха з обидвох боків є то, же ся не хоче поучіти і робить знова тоты самы хыбы.

Редакція.

Статистика єст як костюм бікіні. Вельо вказує, але тото, што найбарже бы нас могло заінтересувати – закрыват. Коли перший раз почул єм тоты слова, добрі посміял єм ся з так файного порівняня. Аж пришла гу мі рефлексия, же, окрем доброго жарту, штоси в тым сідит, же любиме вказувати лем выгідну правду, а тото, што не буде нам приемне, хочеме або недоповісти, або затаїти, або вказати таким способом, жебы было по нашому.

На знімці шефредактор тыжденника Демко Трохановскій.

і без такого новаторского одкрытя, але спосіб, в яком представил наше вмераня, был мало науковий (зрештом, на єдній зо стріч, звіданий, ци презентує науковий, а може популярно-науковий выклад – одповідаючи пілречынями, барз ся закрутил). Дослідник, хотячий доказати свою тезу, же тверды чысла не можут обманути, не взял до увагы результатів послідніх списів в Словаці і Польщы з 2011 р. Тым способом гістографічна лєня чысленности Русинів в обох державах приближала ся гу зеру, што мало бы давати сигнал, же наступний елемент даных буде істо нульовий. Теза оборонена.

Дослідник не взял до увагы даных з 2011 р., в котрых, зривнуючы з попередніма списками, чысло декляруючых русиньску национальнїст на Словаці збільшыло ся о 9 тис., а лемківска меншына в Польщы такой ся подвоїла – з 6 тис. до 10,5 тис. Мусїл бы при тым подати, же од 1991 р. чысло словацкых Українців фурт стремит гу зеру, што лем в тым примірі потвердило бы його тезу. Але і на тото єст спосіб, за котрий охочо взяла ся орґанізація, котра має репрезентувати тзв. Русинів-Українців на Словаці (такой народности неє, але – як видно – репрезентувати єй мож). На Словаці од 1991 р. до 2011 р. чысло Русинів такой ся подвоїло (з 17 тис. до 33,5 тис.), а Українців впало мало не о половину (з 13 тис. до 7,5 тис.). Злучме даны – буде бомба! Уж мож приводити результат повселюдного спису з 2011 р.: Українців на Словаці єст фурт більше, і більше. Свідомых, або несвідомых – 41 тисячів!

За тот геніяльний спосіб вказаня силы чысел взяло ся тіж в найновшым номері «Наше Слово» (без Вас уж доцяп не было бы о чым писати!). Хоц треба признати, же автор – шефредактор часопису, в зробліня анализы мусїл вложыти вельо часу, а сумуючы свідомых і несвідомых ясно розділят, кілько єст Українців, а кілько Лемків, то достерігат хоснувателів лемківской говіркы, поясняючи, же в списі была названа языком. Уж єм думал, же чытам добру статью, а кєд бы не тота говірка (бо «язык» через гарло не перейде) уж бы мож было видіти даякій прогрес редакторів той газеты в пошануваню права, котре тыкат меншын. Лем же, покля примір і правильные думаня іде з Кыйова, котрий за нич має медженародовы умовы, односячы ся гу меншыновій політиці, не надію ся, же і його діаспора ся в тым просторі змінит. Даны – даныма, інтерпретація – інтерпретаціям.

І мы не скачме з причыны збільшаня ся Русинів на світі. Невельо нам даст, же в чыслах нас прибиват. Ідме в якіст, а не в кількіст. Магія великых чысел то єдно, асиміляція і глобалізація – друге, а мрії желаючых, жебы быти нима – третє. Четверте – номер того тыжденника, што дає: 4-3=1, т.є. єден русиньскій нарід, котрому інчы злі ворожат. Но, видите. І я ся чыслами шумні побавил. ●

Демко Трохановскій
шефредактор

4

II Надзвычайний Конгрес Стоваришыня Лемків

6

Русины собі на будучій рік будуть припоминати Адолфа Добрянського

7

Депутаты Закарпатьской областной рады припоминають Киеву референдум із 1991-го рока

9

Желізницьом на Лемковину

13

Варголь – зас в краківськым МОЦАК-у

14

105-та річниця народжіня Теодора Ромжы

16

110 років од народжіня Николая Бобака

20

Дранка по дранці...

24

Події в найблизшым тыжні

26

Скоропис

Редакція:

Шефредактор:
Демко Трохановскій,
технічний редактор:
Наталія Малецька-Новак,
члены редакції:
Богдан Гамбаль,
Севериян Косовскій,
Петро Медвідь,
Павел Малецькій.

Контакт з редакціям:
tyzdennyk@lem.fm

II Надзвычайний Конгрес Стоваришшыня Лемків

Богдан Ґамбаль
gambal@lem.fm

На суботу, 23. квітня/апріля 2016 р., Головний Заряд Стоваришшыня Лемків в Ліґниці скликал надзвычайний конгрес організації. В пропонуваным порядку находят ся два головны пункты. Перший, як написано в запрошыню, можливы “персональны зміны в головній ревізійній комісії стоваришшыня – зголошуваня кандидатів і выборы”. Другым пунктом має быти дискусія і голосуваня над пропозиціями змін в статуті стоваришшыня, котры прирыхтувала і представила кінцьом січня/януара 2016 р. робоча група, покликана до той справы.

Початок конгресу 11.00 год. в будинку СЛ при ул. Коссак 6 в Ліґниці.

Стоваришшыня Лемків єст першом по політычных перемінах 1989 р. лемківском організаціям, котра в своїх статутowych цілях мат записану м.ін. інтеґрацію Лемків, розвиток лемківской культуры, вчыня лемківского языка, популяризацию історії Лемковины.

На знимках:
VII Конгрес Стоваришшыня Лемків, котрий проходил 25. квітня/апріля 2016 р.,
фото: Д. Трохановскій.

Пряшів, 2. априля 2016 р.

У Пряшові днесь проходило 18-те засідання Округлого стола Русинів Словеньска (ОСРС). За голову русиньской платформи, в котрій суть з'єдинены русиньскы обчаньскы здружіння, професіоналны інштитуції і незалежны активісты, був zvolenый Мілан Піліп.

Міджі найголовнішы пункты програму днесь належало проїднання ближачого ся 200-го юбілею од народжіння визначного русиньского народного будителя Адолфа Добрянського, котрый був першым посланцем в Угорьскім сеймі за Вышне Угорьско і як посланець в нім обгайовав права Русинів і Словаків. О його приятельскім одношіню ку словацькому народу свідчить і то, же був єдным із основаючих членів Матиці Словеньской. Из нагоды округлого юбілею од його народжіння ОСРС выголосив рік 2017 за Рік Адолфа Добрянського.

В рамках того року хоче ОСРС зорганізувати активності, котры будуть мати за задачу підняти інформованость о тій визначній історичній особности міджі Русинами, но і цілково в словацькій сполочности. Русиньска платформа буде так само координувати активності прямуючі ку всокочіно родного дому А. Добрянського – старого будинку парафії в селі Рудьлов, в котрім бы ся в будучности могла вытворити Добрянського памятна ізба зо свойов сталов експозиційов. О можливостях всокочіна родного дому Добрянського і його далшого хоснованя уж перешли і першы стрічі з представителями Грекокатоліцькой церькви на Словакїї, кідьже будинок є церьковным маетком.

ОСРС собі по року выберав і свою нову презідію. Председом платформи ся став Мілан Піліп, котрый був од заснованя ОСРС його секретарьом. Новыма членами презідії ся стали: Якуб Тулея – секретарь, Імрїх Цупер – представитель організації і Теодозія Латтова – представителька індивідуальных членів. В презідії зістав Ян Липінський, член Выбору про народностны меншыны і етнічны группы за русиньску народностну меншыну, котрый є членом презідії „ex offo“ і Петро Медвідь у функції говорця.

Бардейовчан Мілан Піліп є русиньскый активіста, председа Містной організації Русиньской оброды на Словеньску в Братіславі, котрый стояв коло выникнутя ОСРС. Є абсолютном політології на Пряшівській універзіті в Пряшові. В роднім Бардейові є депутатом містьского заступительства, до котрого був zvolenый як незалежный кандідат. Робить на Міністерстві обраны Словацькой републікы.

Петро Медвідь, говорця

Русины собі на будучій рік будуть припоминати Адолфа Добрянського

Депутаты Закарпатской областной рады припоминают Киеву референдум из 1991-го года. Хотят широкую самосправу

Джерело: Вікіпедія.

Петро Медвідь
petro@lem.fm

За інформаціями порталу UZHGOROD.in, котры были публікованы 6-го априля 2016-го року, депутаты Закарпатской областной рады на своїм першім пленарнім засіданню третього засідання схвалили рішїня обернути ся на презідента України Петра Порошенка, голову Верховной рады України Володимира Гройсмана і премера України Арсенія Яценюка, но і на депутатів українського парламенту, котры походять із Закарпатской области, жебы підпорили їх легіслатівну ініціатіву.

В офіціалнім тексті выголошіня депутатів Закарпатской областной рады, котре портал приніс одкликуючі ся на Пресову службу Закарпатской областной рады, депутаты підкреслюють, же ся за 25 років існованя України вопросы повязаны з формованьом і належnym нормативным забезпечіном обчаньского порядку невырішыли.

Депутаты припоминають результаты Закарпатского областного референдума из 1-го декабря 1991-го года, в котрім 546 450 воличів Закарпатской области, што представляе 78,8%, голосовало „за“ выголошіня Закарпатской области України як шпеціальной самосправной території, котра є субектом в складі України. В тексті ся ся тако само находить, же іщі 24-го януара 1992-го року Закарпатска областна рада своїм рішїньом, на основі результатів референдума, потвердила і прияла документ адресованый Верховній раді України „О внесіно змін і доповнїнь до Конституції України“. Подля депутатів і днесь жыгелі краю очекують внесіня якостных, і системовых змін до Конституції України, котры бы принесли розвиток і зміцнили незалежну, демократічну, соціалну і правну державу.

Текст депутатів звертатъ увагу на Стратегію сталого розвитку „Україна – 2020“, котра была схвалена рішїньом презідента України іщі 12-го януара 2015-го року, в котрій ся рахує із реформами Конституції, в тім числі із децентралізаційов. В стратегії ся пише і о забезпечіно містной самосправы, будованю ефективной системи територіальной організації влады. Ціла реформа бы подля стратегії мала выходити із Европской харты містной самосправы, принципів субсідіаріты, ці фінанчнот достаточности містной самосправы.

Із тых і далшых в тексті зазначеных причин депутаты Закарпатской областной рады просятъ неодкладно внести зміны до Конституції України і далшых законів, жебы забезпечити зміну із централізованого моделу ряджіння державы на модел широкотой містной самосправы. ●

« Модерна дрезина то не єдний потяг, якій буде їздити по Лемковині. Од мая рушають першы переїзды потягом ретро, в якого склад входять: забиткова парова локомотива з 1946 рока і різны історичны вагоны »

На знімці Бескідській
Жачок на пути до Горлиц,
фот. Демко Новак.

Желізнищом на Лемковину

Наталія Малецка-Новак
natalia@lem.fm

Лемковина робит ся што-раз ліпше скомунікувана з рештом польской державы, а тым самым і рештом желізнищовой сітки Европы. Од 1. квітня/апріля т.р. зачало реґулярні фунґувати получыня Ряшів-Горлиці.

Потяг на трасі Ряшів-Ясло-Горлиці зас появил ся на желізниці аж по 10 роках перервы. Перший одъїзд з Горлиц перешол в торжественных обставинах при участі вшыткых місцевых власти, віпів та любителів желізниці. Бескідській Жачок, бо таку назву достал новий курсуючий шынобус, буде їздити од квітня до черв-

ця в пятниці і неділі – в заложыню мат він быти презначений для студентів, які столицю підкарпатского воевідства – Ряшів, чысленні выберают як другій, по Кракові, академіцкій осередок полудньовой Польщы. Получыня Горлиці-Ясло (Бескідській Жачок) было урухомлене і прото, жебы го зсинхронізувати в Яслі з потягом Бещадській Жачок, якій – тіж од недавна – зачал курсувати на трасі Команча-Ряшів. Од Ясла до Ряшова будут їздити вєдно. Завдякы тому, мож потягом доїхати на східню і середню Лемковину. Час переїзду Горлиці-Ряшів то 2 год., ціна – неціле 7 зл., а вчас їзды мож ачий хоснувати дармове получыня з интернетом через ві-фі.

Кєд подорожны охочо будут выберати тот вид транспорту на реченых трасах, од жолтня потяг курсувал буде в каждый ден тыжня, а не лем в вікенды. Приверніня желізнищового руху стало ся можливим за справом пасійонатів потягів, м.ін. соспільности зосередженій попри kochankolej.pl, які активні лоббували за приверніньом в тоту част Польщы желізнищовых получынь і, очывидно, при спертю власти малопольского і підкарпатского воевідств та вшыткых самоурядів, прилігаючых до трасы переїзду потягів.

Модерна дрезина то не єдний потяг, якій буде їздити по Лемковині. Од мая рушають першы переїзды потягом ретро, в якого склад входять: забиткова парова локомотива з 1946 рока і різны історичны вагоны. На сайті kolejegalicyjskie.pl явила ся докладна розписка переїздів. Кєд іде о Лемковину, то перша прогулька на трасі Малопольских Пути

Желізнищовой Туристыки пройде з Нового Санча до Горлиц 3. мая, а на трасі Новий Санч-Крениця та Крениця-Мушына-Крениця – 28. мая. Хто не заїмат ся на тоты переїзды, буде міг іщы спрібувати в вересни/септембрі, на коли запланувана єст друга іх тура. На розписці найдете тіж даты переїздів на інчых трасах, м.ін. 70-кілометровым путем з Хабівкы до Нового Санча, якій принимат ся за єден з найкрасных желізнищовых пути в Польщы, ачий в Европі. •

Знаме уж дату тогорічної XXXVI Лемківской Ватры на Чужыні!

Ватра значыт оген – такы слова чытаме, коли зайдеме на офіцыйный сайт Лемківской Ватры на Чужыні. Хоц оне коротке речыня могло бы зверха здавати ся очывидным, вартат заглубити ся в його сенс. 36. едичия найвекшого русиньского фестывалу в Польщы є напевно доцяп інча як першы михалівскы ватры, але напевно головна ідея – *огня надії, котра родит ся в серцях старшых, на тото же достоменніст, язык, традиция і культура не загыне [...]* – є дале актуальна.

Хоц до ватры ішы пару місяців, організатор, котрым є Товаришыня Лемків, заявив про дату **XXXVI Лемківской Ватры на Чужыні**. Того річна едичия михалівской величезной стрічы Лемків одбуде ся в днях **5.–6. серпня/августа** – там де все :) – значыт на ватряным поли коло церкви св. Михала Архангела в Михалові на Нижнім Шлеску.

Тепер знаме лем термін, але кед лем явит ся полний програм XXXVI Лемківской Ватры на Чужыні – Михалів 2016, принесеме го на порталю лем.фм! Як в попередніх роках – так і тепер – надіеме ся, же редакция радия, порталю і тыжденника лем.фм+ буде тримала медияльний патронат над цілом подійом, а в міру технічных можливости, буде трансмітувала нажыво цілу Лемківску Ватру в ефірі радия лем.фм, жебы оген тогорічної ватры загоріл всяди там, де прожывають Русины цілого світа. •

Северян Косовскій
seweryjan@lem.fm

Памятайте:
5.–6.
серпня/
августа
2016 р.
видиме ся
в Михалові!

Вернісаж выставки *Live Factory 2: Warhol by Lupa*, котра остала постійном експозиційом музею, одбыл ся 14. марця 2016 р. Ёй координатором єст Бетіна Фексер.

Выставу, як і інчы колекції музею, мож обзерати од 11.00–19.00 год., од віторка до неділі. Адрес: Карківскій Музей Сучасной Штуки МОЦАК, ул. Ліпова 4, Краків Поверх: -1.

Варголь – зас в краківскым МОЦАК-у

Краківскій Музей Сучасной Штуки МОЦАК, разом зо Старым

Театром Народовым ім. Г. Моджеєвской, одкрыл новий простір в рамках своей колекції. То інтерактивна інсталяция

Кристіяна Люпы – *Live Factory 2*, збудувана на основі сценографії до його пєсы *Factory 2*, котрой премєра одбыла ся в 2008 р. Тым способом мож войти в робочу обшыр, намацяти стіну і меблі, спочнути на Варгольовым сідиску і обізнати нагрєня з варштєтєв, котры проходили перед премєром пєсы.

Концепция К. Люпы односит ся до срібногє періоду Фактори (Factory) – то культєвє місцє, основанє в Нью Йорку Е. Варгольєм. Стрічєли ся гын найвыдатнїшы артисты, музыкы і акторы свїта. Был секс і наркотикы, але, очывидно, не тєтє было найважнїше. Місцє служыло максимєльному однятю загамувєнь і упєреджєнь, жебы досягнути найбарже глєбокє освєдєжєня. Жытєя в Фактори было постїйным перформансом, в котрым каждый давал вершыну своей індывідуєлностє. Варголь был участником тых акцій, але предєвшыткым смєтрїл і знимєл фїльмы.

Люпа пішєл з тым експєримєнтєм іщє дальше, замїняючы фїзичны спємагачы на символічны наркотикы. Разєм з гурпом акторїв, основєл Фактори в Краковї. Гу тєму трєба было познєти історію ньюоркского студия, обізнєти фїльмы, жебы потїм зачєти свою акцію, коментувєти тамтє подїї, ідєнтифікуючы ся з тамтєма героєями, штє наконец дєло змогу ся од них одрїзнєти і вкєзєти ся інакше. Зрєдїл ся з тєтє свєбїдний, одєграный вєльє раз гєпєнїнг, котрий дозвєлял акторєвє на полну свєбєду, самєстїйно творєчєму свою рєлю.

Люпа, позєраючы на розвивєючу ся формє, сам являл ся участником акцій. Конєц-кїнцїв, коли уж взрїл єй полну подєбу, затрїмєл героїв, іх рєлї і гєсты. Рєзультєтєм тєтє єст спектакль, котрий в дєякій мїрї сам ся сотворил.

Участники ньюоркского Фактори з цїкавієтєю позєрєли на експєримєнтєы Люпы. Дєкотры з них прїшлє до Кракова тє, як доказ апрєбєтє, підпєсалє ся на стїнах, будучых дєкорєцїєйєм спектаклю.

Артистична стрїчє Люпы з Варгольєм нєкого нє чудєє, понєже іх психологїчны профїлєы подїбны. Обє харєктєризуют (харєктєризєвалє) ся повєрховєм лєгїднїєтєю, котра прїдєє одвєгєу, осмїлєєт інчых, помагаючы полнїєтєю взрїтєи другєтєго члєвєка. В обєх жє члєвєк являт ся джєрєлом знєнь. І єдєн, і другїє єст (был) – свєбїдно, ачїє радїєтєно – доцєп вїрний своей незєлєжностєи і артистичным концепцієям. ●

Дємко Трохановскїє
demko@lem.fm

Джєрєло знимєк: прєсовыє мєтєрїєлєы выставы.

105-та річниця народження Теодора Ромжи

Петро Медвідь
petro@lem.fm

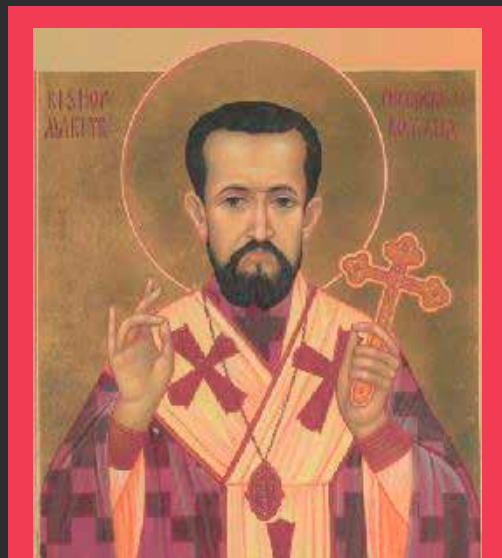
« Функцію єпископа Ромжа здобув в трагічний про Грекокатолицьку церьков час. Наперед совітськы тайны службы хотіли пересвідчити Ромжу, жебы перешов до православія, і жебы передав єпархію під юрисдикцію Москвы »

Блаженый священномученик Теодор Ромжа народив ся 11-го апріля 1911-го року у Великім Бычкові. Быв священником, пізніше єпископом, педагогом на Підкарпатській Русі. По закінчію гімназії в Хусті штудовав теологію і філософію на Колегії Германікум у Римі і таксамо на Папській грігоріанській універзиті. На кінцю свого перебуваня в Римі був высвяченый на священника. Вернув ся на Підкарпатя, рік служыв на парафії у Березові а од 1939 року почав передавати лекції в Ужгородській грекокатолицькій богословській семінарії. Перед тим, як приближыла ся лінія фронту до Карпат і вступили на теріторію Підкарпатя совітськы войска, Теодор Ромжа був 24. септембра 1944-го року рукоположеный на єпископа русиньской Мукачівської грекокатолицькой єпархії.

Функцію єпископа Ромжа здобув в трагічний про Грекокатолицьку церьков час. Наперед совітськы тайны службы хотіли пересвідчити Ромжу, жебы перешов до православія, і жебы передав єпархію під юрисдикцію Москвы. Коли тото Ромжа категорічно не приймав, НКВД перешло на свої добрі випробованы методы. 27. октобра 1947 року група агентів спецслужбы зорганізовала гаварію на дразі міджі селами Іванівці і Лохово так, жебы гаваровало авто, в котрім сидів єпископ. Ромжа не умер з причіны гаварії, пережыв і був в шпыталю в Мукачові. Умер аж 1. новембра по півночі, курто по тім, што му была дана отрова, яку

му подала агентка тайной службы, котра ся переоблекла за здравотничку. Похованый був у кріпты в Ужгороді.

Наперед ся думало, же тіло єпископа было іщі в 50-тых роках з місця похороненя однесено і зничене совітськыма орґанами. По несподіванім найджію тіла загнали його на експертізу до Будапешті, жебы овірити правость. По выголошіню владыкы Теодора за блаженого дня 27. юна 2001 року, і по скінчію експертізы, были його мощі перевезены святочным способом через Словакію назад до Мукачівської єпархії до Ужгорода. Днесь суть в Катедралнім соборі Воздвиженія Честного Хреста, в каплічці на лівім боці церькви, на місці, котре собі іщі за жывота облюбив і де часто служыв літурґії. •

110 років од народжіння Николая Бобака

Теодозія Латтова

Того року мине 80 років од заснованя Грекокатолицької руської гімназії в Пряшові. Тота подія мала втгоды великий вплив на розвой русиньского школства і культуры. Русины дістали центер середньошкольської освіти з матуров в Пряшові і не мусили штудувати на Підкарпаті в Мукачові або в Ужгороді. Про дакотрых штудентів Пряшівського регіону то было далеко. При тій нагоді треба споманути першого директора гімназії доктора Николая Бобака. Народив ся 4-го апріля 1906-го року, то є перед 110-ма роками. Народив ся в селі Вісло, днесь то є в Мадярську. Гімназію і теологічну освіту здобыв у Пряшові, пару років служыв як грекокатолицький священник. В 1939-ім році обгаїв докторат на Філософічній факулті Універзیتی Коменського в Братіславі.

Уж од 1934-го року як кваліфікований середньошкольський професор наступив учіти в Грекокатолицькій руській учительській семінарії в Пряшові. Ту учів новы кадры до русиньских основных школ. Кідь у 1936-ім році Міністерство школства і народної освіти в Празі поволило засновати Грекокатолицьку руську гімназію в Пряшові, епархіалный уряд на челі з єпіскопом Павлом Гойдічом обернув ся на Николая Бобака, ці прийме посаду директора школы. Він тоту функцію прияв і зробив вшытко, абы школа досягвала добрых выслідкы як то было в цілій Чехословакії – споминав Гавриіл Бескид. Старав ся, жебы в школі ся могли учіти і діти з біднішых родин, выдобыв про них штгіпендії. Глядав спонзорів на учебники і іншу літературу. Мав перед собов і задачу постарати ся, абы вшыткых 8 класів гімназії мали свою будову.

Велику радость мав Николай Бобак 2-го мая 1944-го року, кідь на банкеті першых матурантів повів: «1936-ый рік є в історії карпатських Русинів такый важный, як 1862-ый про словацький народ». Ішло о першу гімназію. 1-го септембра 1936 была заснована перша грекокатолицька гімназія на території нашой епархії. Радость про наших людей была і зато, же з нашой «Алма Матер» вышла перша генерація – 47 абітурьєнтів і абітурьєнток, жебы могли продовжувати свою освіту на высшых школах». Од 1944-го року каждорічно выходили новы абсолвенты, з котрых многы досягли визначны посты в своїй роботі і робили добре мєно своїй школі.

По войні доктор Николай Бобак був повіреницьтвом школства в Братіславі мєнований централным школьским іншпектором. В 1948-ім році іде учіти на обходну академію. В 1950-ім році мав уж заказану педагогічну роботу, і так робив учтовника. А кінцьом того рока уж був выселений на Чехы на роботу в лісах. О два рокы одходить до Ліптовского Микулаша, де робить референта на одділіню пакованя товару. Там зістав аж до своей пензії, то є до року 1964. Пришов назад до Пряшова, а як была обновлена Грекокатолицька церьков, то є в році 1968, епархіалный уряд установив Николая Бобака за справцю парохії в Глиннім. Там служыв два рокы.

Режім не узнав його способности, кваліфікацію педагога, мудрость вихователя, одсунув го на периферію своїх інтересів. Шкода. Умер Николай Бобак, першый директор першой Грекокатолицької руської гімназії 18-го децембра 1986-го року в Пряшові, де є і похований. ●

101 років тому в Талергофі...

13 КВІТНЯ. — Днеска трьох Качмарчыків і о. Дорика ввозят до Фельдбах на конфінацію («свободу» під надзором поліції).

З лагру выїзджат такой 160 люди. Полякы без пінязів іхают до Ляйбніц, а Русины з Галичыны до Вольсберга. Выходят ґрупами. Інтеліґенция занимат фурманку зо запряженом паром конів; кладут на ню тіж свій «достаток». О четвертій годині пополудня гурма селян, конвоюваных через вояків (уж без зброї), вышла з лагру і керує ся до Грацу. «Українці» отримали 3, 5 або 7 корон споможыня, рускы люде нич. Такой за нима власти освободили др. Войтовича, котрий выїхал автом. Жыди Ляйзер і Мазер одпроваджают вшыткых з властивыма ім приповідками. Петрусь продає людаям зупу, по два гелеры за горнятко.

16 КВІТНЯ. — Ден мало не як в літі. Повело ся мі выпросити піл конви більше стравы для нашого бараку.

11 КВІТНЯ. — Дохтор Пістинґер каже зробити список люди нашого бараку для щыпліня против оспі. По двох годинах пришол він з Полляком (Чехом) і примусил вшыткых піддати ся тому щыпліню, хоц нам радше треба бы было защыпити ся против тифусови. Єден Боюк вратувал ся втечом од той непотрібной процедуры.

15 КВІТНЯ. — Велькій вітер несе до лагру хмары піску. Вартовых вояків заступили інчыма, молодыма, бо старых берут на фронт. Аж і славний «Цва-унд-цва» кухар Ганс Фашінґ, котрий вславил ся серед нас мерзкым захованьом, побоями варихом за нейменьшу, на його думку – провину, мушений был іти на фронт. Неєден з нас облегчено зітхнул по тым факті. На кварантанну посылают о. Ігнатия Мохнацкого, Гуллу і інчых.

ТЕОФІЛЬ КУРИЛЛО
Дневник Лемка з Талергофу
(Лемківській Річник 2004, з великоруского языка
перевюл Петро Трохановскій)

«Медияльна
група
ЛЕМ.фм»

ЛЕМ.fm+

ЛЕМ.fm TV

ЛЕМ.фм+

ПАНРУСІНСЬКИЙ ТЫЖДЕННИК

Коли баба спала, та їй мышка впала...

Редакция газети – «ЛЕМКО» – поділена, як нігда, в оціні ситуації. Єдны дають пораду – закликати коцура. Тымчасом, я бы-м до гамбы коцура няк не пхал. Хыбаль жебы го добрі посолити, попорити, дати гідні цибулі і паприкы. Самособом, же той найліпшой – з Коцура.

Богдан Гамбаль
gambal@lem.fm

Дранка по дранці...

Богдан Гамбаль
gambal@lem.fm

В марці 2013 р. рада експертів журналістичного рейтингу – Лідер Рока – рішля нагородити найліпших в 12 категоріях. Рада експертів, котра мала і в призначанню нагород дати доказ журналістичної незалежності, сопоставлена была з 17 українських журналістів – представителів ріжних медій, котрых редакції находят ся на Підкарпатській Русі. І так, медже інчыма, за культурно-освітову діяльність доцінили они музычну групу «Рокаш», а політиком рока был выбраный председатель закарпатской державной адміністрації – Александер Ледида з Партіі Регіонів. Два місяці потім мал ем гонір познати особисто того політика рока, коли на граничным переході Ужгород – Вышне Німецке проходил, при участі інчых українських і словацкых політиків, тзв. – Ден Добросусідства. З той нагоды границу заперли на амин, розставили сцену і ярмачны крамы. Грали, співали, іли і пили без участі посторонных громадян з каждого боку границі. 11. мая 2013 рока, рівно о 10.00 год. (за кыївським часом), губернатор Закарпатя – Александер Ледида, председатель Пряшівського Самсправного Краю – Петер Худік, і председатель Кошыцкого Самсправного Краю – Зденек Требуля, проголосили світу потребу розвивати економічну спілпрацу і підписали надзвычайный документ – гармонограм спільных словацко-українських подій. Довершыли тот акт, іронічно, на запертій границі на выміну товарів і на економічну спілпрацу. Уж од пільночы аж до год. 22.00 перехід в обох дирекціях был запертий...

Конвергенція держав давного совітского бльоку під оглядом розвитку економікы і інфраструктуры, прийнятя европейскых правных розвязань і процедур рішання (цілю дїгання і зрівняня стандартів) і приспїшыня розвитку – не ішли легко. В тых державах, по 1989 р. дало ся видіти роздільны проблемы і ріжницюваны рівні народowego богатства. З часом статистичны уряды подавали чысла, які засвідчали про більшы, або

«Респектуваня громадскых прав меншын, без огляду на вшытко, то принцип, од котрого України никотра европейска аґенда не звільнит. Противні, задбают о постійне іх перестеріганя за Бугом. То сут приняты в цивілізуваным світі принципы, а своїх безпорядків і дискримінації в однесію до меншын, Українці не выекспортуют уж нигде. Бо того уж нихто во світі не купит. І ани Москва в тым маркетингу не поможе, бо сама Русинів вызнала – без озераня ся на Кыйв»

меньшы успіхы в реформуваню. Хоц по комунізмi народове богатство Мадяр было найвысше з трансформуючых ся держав, то за 2014 рік ест оно дакус низше од польского. Економікы Польщы і України, хоц мали еднакій старт, подібны условия розвитку і первістний рівен богатства (хоц в тым припадку ліпше было бы написати – рівен біды), то до 2012 р. дистанс медже польскым а українським економічным прогресом і выпрацуваным доробком дале ся побільшат. Даны з 2012 р. подают, што українське богатство, перерахувае на одного громадянина, то третя част польского і од того часу систематично маліе. Статистикы не подают еднак правдивого рівня біды пересічных громадян. Шак, рахунок завьжают маєткы придбаны найчисленнійшом во світі групом українських олігархів.

Выбраный Українцями модель економічного і соспільного розвитку доказал остаточной «успїшности». І не прїбуєме ся чарувати, же і в інчых позаекономічных просторах іде ім ліпше. Напримір, в дотримуваню громадскых свобод, плюралізмi медій, ци шануваню і розвязуваню проблемів національных меншых. Ждїєме кусцьок. Роками впераны в брїх українському соспільству неправды вылізут на верх в ріжным часі: една по другій, як магікови кролі з капелюха. А підниманы українськом державом і чыновниками, апаратом тиску, тым прямьом (силовиками, адміністраційом і судами) і апаратом символічного тиску, т.е. школами, університетами, культурнымы установами, медиями і інчыма напамічными – антирусиньскы діяня будут онедолга шыроко знаны во світі.

Заліплены очы, поражены націоналізмом погляды не помогут державі, тот організм хворіе. Подаваны статистикы, як термометр, выказуют лем горячку, не поставлят діагнозу, нич не вылікуют. На тоту тяжку хвороту пудер-засыпка не поможе. Ганґрену побороти мож ампутаційом, на сифіліс найліпший антибіотик.

Камарат, лектор італіянського і російского языків, оповіл мi, што в половині девятдесятих років был одпоручений як тлумач до бізнесовых неґоціяций медже італіянськом корпорацийом – потентатом на рынку страв, а ближе неокрисленом групом, репрезентуючом новий український бізнесовий світ. Єднаня зосереджало ся на розвитку гандлю кавяром і заспокоіню европейскых потреб в тым просторі. Італіянських купців інтересували вшыткы деталі спілпрацы. Франко, локо, порто, гігієна, сертифікат, зарука, терміны, фактуры і структуры. Український бізнес мал зато на продай єдну бочку полну ікры незнаного походжыня. Был годен перетранспортувати єй, конечно в нocy, на беріг граничной рікы Буг. Далє, на закерзоньску сторону, хотіли єй попыхати долшыма остырвами і дранками. А там – най си Італіянці єй вхоплят і покатуляют далє до себе. Лем за товар мают заплатити згоры.

Тлумача стрігилы нелегка работа. Мусл даяк пояснити европейскым менеджерам, же доведна з том єдном бочком кавяру незнаного походжыня прїде гу ним інча культура маркетингу, реклямы, розрахувань і, загалом, цілий соспільно-економічний український стиль спілпрацы і розвитку торгів.

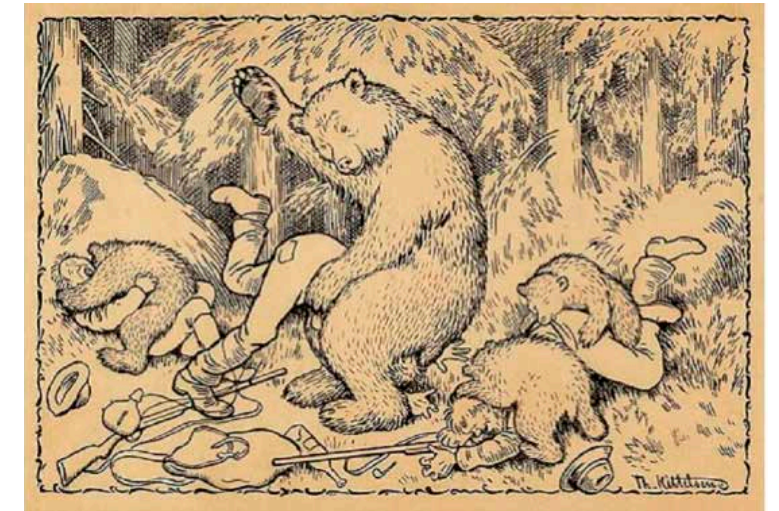
Был ем і я, в марці 2004 р., на єднанях в Італії з фірмом, котра робила будовляны машыны. В неґоціяциях і в контактах помогла інформация: шефы обох фірм – купуючий, як і продаючий – были любителями полюваня. Получыло нас іщы єдно: знана народна співанка полювачів. Лем же в щырій бесіді, при вечері, мій інтерлокатор пояснил – покля ваша фірма не ест з Европейского Союза, не мож вас брати серію як бізнесовых партнерів. Я до нього, же скоро будеме в ЕС, уж в маю, о два місяці. Так – повіл – прїйд товды. Буде ся нам гідні ліпше неґоціяції вело.

Даремно і днес поясняти Українцям, же то они мали бы змінити стандарты, право, культуру і політику. То ім треба конвергенції, а не другым кругам іх державы. То они мусят ся по европейскы справувати в однесію до Русинів, а не уряды европейскых держав і Сербской Республики. А тамты фурт мi пишут і поясняют, што світ не розуміє іх реалій. Як бы европейске зрозумліня для українского систему безпорядку, корупції і браку демокрації мало дати ім полеготу в дотримуваню основных правил цивілізованого світа.

Ден Добросусідства мал быти для членів Світовой Рады Русинів нагодом до стрічы з політиком рока – Александром Ледидом. Што хотіли з ним доєднати медже єдным а другим погариком і гуляшом? Ци, як раз, товды была єдина нагода, жебы без свідків Русины могли заманіфестувати свою присутність і в прїшівським краю, і Підкарпатю? Думам, же не был то ани добрий час, ани місце робити торгы з Ледидом. Шак, він был лем назначеным Кыйвовом урядником од пильнуваня

застаного порядку і сторожуваня інтересів централі. Никотрий губернторм, назначений Кыйвовом, не має Русинам до запропонуваня нич інче як Кыйв. Світова Рада Русинів не зробит з такыма ниякого ґешефту. Кажда власт, назначена Кыйвовом, продолжат лем смердячы антирусиньскы пропозиції, передаваны по долгій дранці. Ситуация скоро бы ся змінила, коли

бы губернатор Підкарпатской Руси был выбраный в повселюдных выборах. Зато Кыйв не пропонує жытелям Підкарпатя ниякой децентралізації і признаня реального самосправуваня, бо то потрясло бы дотеперішнім догматом про державний унітаризм.

Може дакому прїйти до головы думка про прямы рішання русиньскых вопоросів в Кыйові, без посередника з Ужгорода. Председателям Світовой Рады Русинів прїшло такє на мысель. Пішли они до Кыйова, лишыли писмо, прїнял іх урядник найнизшого щабля і всьо. Камарат оцінює што то блуд, же Русины повинны жадати стрічы і неґоціяций на найвысшым можливим рівні. А я думам, же одраз было знатя, што грошы, выданы на экскурсию в Кыйв, были вышмарены в болото. Бо там кыйвскы стандарты неґоціяций сут незмінены од часів єднаня в справі гандлю кавяром на берегу рікы Буг.

По мойому, най Світова Рада Русинів шпарує грошы на подорож до Брукселі і Штрасбургґа. Лем гын найдут спільний язык і еднакы принципы забезпечаня прав національных меншын серед кандидатів на членів спільноты. Европейскы стандарты односин урядів і громадян (!) взглядом національных меншын, в тым особливо до русиньской національной меншын, сут давно знаны. Українці не заваруют си в неґоціяциях з ЕС ниякых спеціальных вынятків. Респектуваня громадскых прав меншын, без огляду на вшытко, то принцип, од котрого України никотра европейска аґенда не звільнит. Противні, задбают о постійне іх перестеріганя за Бугом. То сут приняты в цивілізуваным світі принципы, а своїх безпорядків і дискримінації в однесію до меншын, Українці не выекспортуют уж нигде. Бо того уж нихто во світі не купит. І ани Москва в тым маркетингу не поможе, бо сама Русинів вызнала – без озераня ся на Кыйв. •

Но, но, но і ні!

Про Київ то є якбач тяжкый тыждень. Наперед му депутаты Закарпатской областной рады погрозили таким мягкым: Но, но, но! Вытягли тему референдума із 1991-го року, жебы рушали справы шырокой самосправы, і такой на другый день Голандія у своїм референдумі повіла «ні» асоціачному договору міджі Европсков унійов і Украінов. Київ так за два дні дістав зліва і зправа. Но трагічніше як то, же Украіна діставать позауха з обидвох боків є то, же ся не хоче поучіти і робить знова тоты самы хыбы.

Ку темі референдума в Голандії пару фактів. По перше, треба собі щіро повісти, же кібы ся референдум о асоціації ЕУ – Украіна робив у будьякій державі унії, ем пересвідченый, же аж на пару вынятковых держав, і то лем може, бы тот референдум скінчив з еднакым резултатом, значіть з резултатом «ні» про Украіну. То, же такой референдум зробила лем Голандія, і решта держав собі то зохабила у компетенції своїх парламентів, є лем выгра про Украіну, бо іншак бы козацькы слызы были овельо векшы, як суть теперь.

По друге, кідь президент Петро Порошенко говорить, же наприк резултатам референдума в Голандії буде Украіна продовжовати в реформах, а і далше буде іти европскым напрямом, мав бы ся задумати, што властно бісідую, і же хто тому іщі вірить. Кідь ся не знать збудити з того сна, най го хтось обліе студенев водов. То, же уж

давно є много людей на Украіні фрустрованых, бо не видять властно нич позітивне, што было обіцяно як президентом, так і політичныма партіяма «помайdanовского» періоду, бы уж міг президент предці видіти і кібы ся лем посмотрив з облаку свого уряду. Же його проевропскому напрямю і реформам не вірить уж ани Европа, бы собі мав усвідомити як раз теперь дякуючі резултатам референдума в Голандії. Намісто конштруктивных реформ і приближованю ся Европі є краіна Петра Порошенка і далше у дезолатнім ставі якбач в будьякій области, на котру бы сьме ся посмотрили, повна корупчных шкандалів, котры досягають тоты найвысшы місця, є то краіна, котра порушує людскы права, но і не можеме забыти на то, же часть державы дотеперь не є під контрольов Києва, з прогнозов, же якбач ани не буде, або ходем так скоро не буде, што уж само о собі є проблемом, котрый блокує будьяку прозападну інтеграцію Украіны. Курто: Позітивны резултаты сучасных україньскых властей суть близкы нулі.

Но і по третє, выгварькы, котрыма теперь дакотры хотять «успокоїти» атмосферу на Украіні, же референдум не є обовязковим про Голандію і голосовало лем дашто веце як тридцять процент людей, суть нелемже слабы, але они суть і мімо европску оптику, через котру бы Украіна мала зачати смотрити на політичны справы, кідь ся уж так «приближує» до Европы.

«Київ так за два дні дістав зліва і зправа. Но трагічніше як то, же Украіна діставать позауха з обидвох боків є то, же ся не хоче поучіти і робить знова тоты самы хыбы»

Петро Медвідь
petro@lem.fm

Джерело графікы: «Ilustrowany Kurjer Codzienny» 1937, но 13, с.1.

тото саме, о чім Русины бісідують уж 25 років. З цільом досправды наштартовати децентралізацію, котра бы могла розвязати руки од київской централізацной поробы, яка регіону своїов нефункчностьов лем шкодить. З цільом наштартовати децентралізацію, котра была обіцяна Києвом самым. Суть выштыкы Русины? Якбач ніт. Але то, же суть выштыкы депутаты сепаратісты і роблять зраду на державі еднако як Русины, є уж теперь ясне.

Намісто того, жебы з Києва пришло ходем «береме до відома, тадь сьме децентралізацію і обіцяли, будеме то рішыти», чути лем Свободу, котра выштыкых депутатів означіла за сепаратістів і зрадників і хотіли бы роспустити цілу областну раду. Но і потім іщі чути СБУ, котра іде «перевірити» текст выволішнія, што

в перекладі значіть, же якбач депутаты будуть мати проблем. Лем го треба на СБУ найти. Уж лем чекати, коли СБУ прийде на то, же выштыкы так голосовали зато, бо їм рано кликав Путін. Украіна досправды того тыждня дістала позауха з єдного і другого боку. Лемже намісто того, жебы ся із того поучіла, референдум у Голандії хоче злегшовати, тото своє і далше не хоче визнасти і акцептовати, но і реформы, котры бы мали быти проевропскы, нелем економічного, а і децентралізацного, людскоправного характерів, не видно жадны. І так лем повторять хыбы, котры робить рокры і дякуючі котрым ся не може рушати з місця. Окрім того, же нелем Підкарпатя, але і далшы регіоны поступно можуть зачати быти нервныма, є ту іщі єден детал, котрый може Украіну чекати, покля нич у своїй політиці не змінить. Тот тыждень Києву пришло з домова «Но, но, но!» і зо загранича єдно «Ні!». В будучности може Украіні зо загранича ходити саме «Ні! Ні! Ні!» і домашнім зістане лем повісти жалостне: «Но...»

Бо релевантны політичны партії, котры суть у парламенті в Голандії, ясно перед референдумом повіли, же резултаты референдума будуть акцептовати, і коло далшого рішіння справы ратіфікації договору на то будуть звертати увагу. Хоць не є обовязковим. То, же таку позицію політичны партії декларовали, виходить із того, же в демократічных державах є референдум досправдовым конштитуцным інштитутом, дякуючі котрому можуть жытелі рішыти о політичных справах. Кідь референдум сповнив условії о потрібній участі, значіть є платный, ніхто із політіків собі на шыю не зависить то, жебы над референдумом лем махнув руков і робив собі по своїм. Бо бы то было політичне самоубийство. Самособов про Украіну то суть незрозумілы факты. Тадь єден платный референдум Київ успішно ігнорує уж 25 років. І він го нелемже ігнорує. Хто го спомяне, є сепаратістом і зрадником державы.

Но і вернийме ся із Голандії на Украіну. День перед «київсков чорнов середов» депутаты Закарпатской

областной рады, 48 із 49-ох участных на засіданю, схвалили текст выголосіня адресованого президентови, премерови, председови парламенту і депутатам Верьховной рады, котры походять із Закарпатской области. Закарпатскы депутаты не хотять нич інше, як то, жебы ся повнила Стратегія сталого розвитку «Украіна – 2020», котра была схвалена рішіньом президента Украіны іщі 12-го януара 2015-го року, в котрій ся рахує із реформами Конштитуції, в тім числі із децентралізаційов. Тота бы мала виходити із Европской харты містной самосправы, принципів субсідіаріты, ці фінанчной достаточности містной самосправы.

Депутаты але зробили таке мягке: Но, но, но! В тексті припомянули Києвом ігнорованый референдум із 1991-го рока. Дотеперь то была лем «русиньска тема», кідьже о ній бісідовали головно русиньскы активісты і організації. І Київ намісто рішіння того вопросу означовав Русинів за сепаратістів і зрадників державы. Теперь 48 депутатів областной рады підняло руку за текст, котрый припоминать

обидвох боків, а і далше не хоче визнасти і акцептовати, но і реформы, котры бы мали быти проевропскы, нелем економічного, а і децентралізацного, людскоправного характерів, не видно жадны. І так лем повторять хыбы, котры робить рокры і дякуючі котрым ся не може рушати з місця. Окрім того, же нелем Підкарпатя, але і далшы регіоны поступно можуть зачати быти нервныма, є ту іщі єден детал, котрый може Украіну чекати, покля нич у своїй політиці не змінить. Тот тыждень Києву пришло з домова «Но, но, но!» і зо загранича єдно «Ні!». В будучности може Украіні зо загранича ходити саме «Ні! Ні! Ні!» і домашнім зістане лем повісти жалостне: «Но...»

обидвох боків, а і далше не хоче визнасти і акцептовати, но і реформы, котры бы мали быти проевропскы, нелем економічного, а і децентралізацного, людскоправного характерів, не видно жадны. І так лем повторять хыбы, котры робить рокры і дякуючі котрым ся не може рушати з місця. Окрім того, же нелем Підкарпатя, але і далшы регіоны поступно можуть зачати быти нервныма, є ту іщі єден детал, котрый може Украіну чекати, покля нич у своїй політиці не змінить. Тот тыждень Києву пришло з домова «Но, но, но!» і зо загранича єдно «Ні!». В будучности може Украіні зо загранича ходити саме «Ні! Ні! Ні!» і домашнім зістане лем повісти жалостне: «Но...»

Події в найближшій ТЫЖНИ:

1

13.04.2016

«Москва-Петушки» в ТАД, Театр Александра Духновича, Пряшів, 19.00 год.

2

13.04.2016

Конференція «Підкарпатська Русь і етноідентифікаційні процеси на її території в першій половині ХХ ст.» Пряшівській Університет, Філософський Вийділ, Пряшів

5

14.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Брезні Bombura klub, Брезно

Концерт Ігоря Куцера і Emotion Group в рамках тогорічного турне. В програмі - модерни аранжації автентичних записів пісень, котрі співала мати Енді Варголя - Юлії Завацької.

7

15.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Новим Місті над Вагом Blue Note jazz club, Нове Місто над Вагом, 20.00 год.

6

15.04.2016

Кінець вистави знімок зо спадковини Б. Тондос і Є. Тура Музей Землі ПАН, Варшава

Іщы лем до 15. квітня 2016 р. Мож обзирати особливу виставу пн. «Забутки на карпатських пустатынях» («Zabytki na karpackich bezdrożach»), яку од 8. марця мож было видіти в Музею Землі ПАН в Варшаві. Офіційний вернісаж одбыл ся 18. марця, вчас черговых Карпатських Стріч. Організатор: Карпатське Товариство.

8

16.04.2016

«Окресный шпыталь» в ТАД, Театр Александра Духновича, Пряшів, 19.00 год.

3

13.04.2016

Вернісаж виставы «Сто років боїв, жертв і надій (1914-1920)» Словацькій народній музей – Музей русиньської культуры, Пряшів, 15.30 год.

Вистава, котру приготувала Фондация Мілана Растіслава Штефаніка ведно з Інститутом політичних наук Словацької Академії Наук в Братиславі, є присвячена сотнім річницям: І Світової Войны, выникнутя і вступліня Чехословацких легій – спільного бою Чехів і Словаків за свободу, выникнутя Чехословацкой Республики і трагічної смерти Мілана Растіслава Штефаніка.

14.04.2016

«Москва-Петушки» в ТАД, Театр Александра Духновича, Пряшів, 19.00 год.

4

9

16.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Мартіні Мартін, Mestská scéna, 20.00 год.

17.04.2016

«Теодор Ромжа – грекокатолицькій єпископ» Клуб національных меншын, Кошыці, 15.00 год.

Выклад з нагоды 105. річниці народжыня блаженного священномученика Теодора Ромжы, котрий організує кошыцькій одділ Русиньської Оброды на Словації.

10

11

17.04.2016

«Капітан Кьянка» в ТАД, Театр Александра Духновича, Пряшів, 16.00 год.

Скоропис

Демко Трохановскій
demko@lem.fm

неможливе – зачали глядати раів в інчых просторах. Великы і знаны того світа нашли го аж в Панамі. То політики, бізнесмены, спортсменці, артисты і інчы. Тоты бідакы давали свої пінязі - тяжко зароблений своіма руками (і ногами – як напр. футболіста Мессі) хліб - єдній агенції, жебы притримала іх на гіршы часы, коли руки (і ноги) не будут уж годны місити кісто на «наш насущний». Посеред знаных осіб і інституцій, котры свої остатні грошыкы передали до Панама, споминаны сут м.ін. Владимир Путін, ісландскій уж-не-премер, Сі-гмюндюр Гюнлейгсон, і Петро Порошенко, беручы участ в контроверсійных офшоровых інвестициях. Перший – як видно з выступліня його представника - ани ся на то не загакнул, другій – зрезигнувал з функції премера Ісландії, бо того вымагают демократичны стандарды. Помедже нима єст і третій, котрий заявив, же одколи єст президентом України, не мат влияния на свою чекольядову фірму. Незалежні од того, уж перше правицьовы радикалы рыхтували му імпічмент, хоц такого ани неє в українскых законах. По мойому, ліпше хліба нияк не істи, бо тяжко ся на нього робит...

Зато лемківскій хліб мат ся добрі. В підгорлицкій пекарни в Лібушы печут го за старыма рецептурами. Жытня мука, квас, вода, дріжджы, кминок, олій і сіль. Жадного Е-! Іщы єм го не іл, але бесідуют, же смакує такой як домашній. По верхніні, еко-йогуртах, кефірах, маслі і білым сырі, то наступна марка, котра ся односит до Лемків. По полудньовій стороні Карпат можеме ся напіти русиньской боровичкы. Русины - то тіж добра марка, жебы ей схоснувати в бізнесі. Але бесідуют, жебы лемківского хліба з русиньском боровичком не лучыти, а тым більше не перепивати лемківском верхніном. Од того може быти в жолудку лем балканьскій котел.

З мішаньом вшыткого зо вшыткым на мат проблему єдна організація з Горлиц, што об'єднує Українців Лемківщыны. Она же остерігала, што неодола мают ся явити першы реклямы 3-дньовой української імпрезы в Ждыни, фінансуваной м.ін. з лемківской части (!) міністерияльных ґрантів. Слова дотримала, але не вшыткы слова ся погодят, понеже українська пісня, котра звучыт в промоційным фільмі, іх не мат. Бо по што? Таким замішаньом вшыткого зо вшыткым організація, беручы публичны грошы (то підповід для рецензенток выдаваня публичных пінязі), хоче «охоронити, зберечи і розвивати культурову достоменніст лемківской меншыны». Організація, котра має промувати локальний вимір найдалше на захід высуненой гілки (іде о якасе патыча, або галузя), не страшний жолудковий балканьскій котел. Тым більше треба выречи: шареві вас, же уж тільки років терпит фінальний ефект змішаня верхніны, хліба і боровичкы з українським борщом – рідку хвороту, вчас котрой не годен ходити, а треба летіти, ачий як найскорше гнати.

Рідку хвороту можут выкликати не лем жолудковы проблемы, але і стрес. О кілько за 25 років самостійной

В польській едиції програму «Must Be The Music – Tylko MUZYKA» выступил ансамбль Рокаш з Підкарпатской Руси. Лідер і фронтмен Рокаша, Віктор Янцо, не постыдал ся бесідувати по русиньскы, презентуючы ґрупу і свій своєрідний музичний стиль – «subcarpathian rock», што легко мож перевести як «підкарпатскій рок». Третина з 4-особового жырі, оцінюючого выконавців, голосувала на «ТАК», а лем єден член повіл, же не барз ся му такє граня подавало. Скандаль, шок, афера! Видно, же новы стилі, жебы добити ся великых сцен, мусят ся іщы покус ослухати. На мій взгляд, ціла справа має політичний контекст. Кєд бы граня Рокаша было не під- (subcarpathian) а закарпатскє (transcarpathian), може інакше было бы постерігане. Наконец - «на фейсбукови», в відеоматериялі, в котрым участники просили о голосуваня на іх выступ, В. Янцо, дальше і фурт по русиньскы, повіл: «Кєд мы ся Вам любиме, будте добры, голосуйте на нас». Мі ся барз любите!

Чуда-пречудеса зачали ся діяти одраз по явлію ся посліднього номера ЛЕМ.фм+ (но. 3), де на окладинці сміял ся до чытачів сам В. Путін. Емісійний панель радия лем.фм не фунгувал, подкساتы з архівальныма програмами лем.фм – тіж. До того тяжко было войти в інчы адміністраційны панелі сайтів ґрупы лем.фм. Не обвиняме никого, бо підозріваме, же то якасий провайдер, або інче анґлицькоязычне страшыло, але то не перший раз. Влони, по гакерскым атаку на портал lem.fm та по заблокуваню фейсбукowego фанпейджа лем.фм нашыма «любителями» (Фейсбук дає змогу скрикнути ся паром «любителями») і на іх просьбу заблокує деякы стороны), першы о тоту справу зачали звідувати, як раз, «любители». О послідню аварію не звідал никто. Може зато, же тырвала лем годину. Але і так треба ся зачати бояти, бо любитель – як Чак Норіс – не спит николи.

Сут такы люде во світі, што охочо дримнули бы пару годин, одпочываючы по тяжкій штоденній роботі, але з причыны думок о раю, очы не хотят ся заперти. По выгнаню Адама і Євы з біблійного раю, люде фурт думали, як гын вернути. Коли ся здогадали, же то такой

в Кыйові стрес такой нияк не выступувал, о тільки тепер інформації зо світа (Панама), Европы (Голяндия) і самой України (Закарпатска област) можут ся причынити до введіня того слова до словників. Кризис найвысшых українскых власти (Панама Пейперс), нідерляндскє референдум (61% против ратифікації умовы Евросоюз-Україна) і, вкінци, резолюція депутатів Закарпатской областной рады, припоминаюча о вызнаню референдальных результатів з 1991 р. (выголошыня Закарпатской области як спеціальной самоурядовой території в рамках України) – то 3:0 в бою о оціну демократизаційной дороги української державы. Декотры выділяют два виды стресу: еустрес (позитивне явиско, мобілізуюче до діяня) і дістрес (блокує, причынат ся до страху перед діяньом, або часто го дерационалізує). Хоц такой розподіл тыкат человека, а тот не все мат влияния, котрий стрес го досягне, рекомендую Україні, котра сама стелит свій пут до Европы, выбрати позитивну мобілізацію. Знам, знам, не даст ся за єден ден зліквідувати корупцію, скасувати темны повязаня бізнесу з владом, обернути вшытко горізнач. Але вызнаня Русинів та охорона і підпора іх культуровой достоменности, котрой добивают ся 25 років, то легша задача. Желам вельо еустресу!

